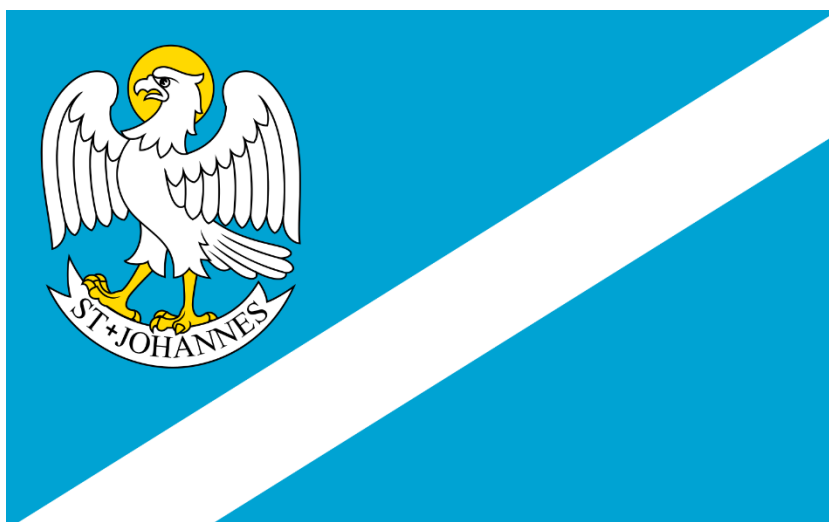


HERB, FLAGA I INNE SYMBOLE GMINY KISIELICE

UZASADNIENIE HERALDYCZNO-HISTORYCZNE

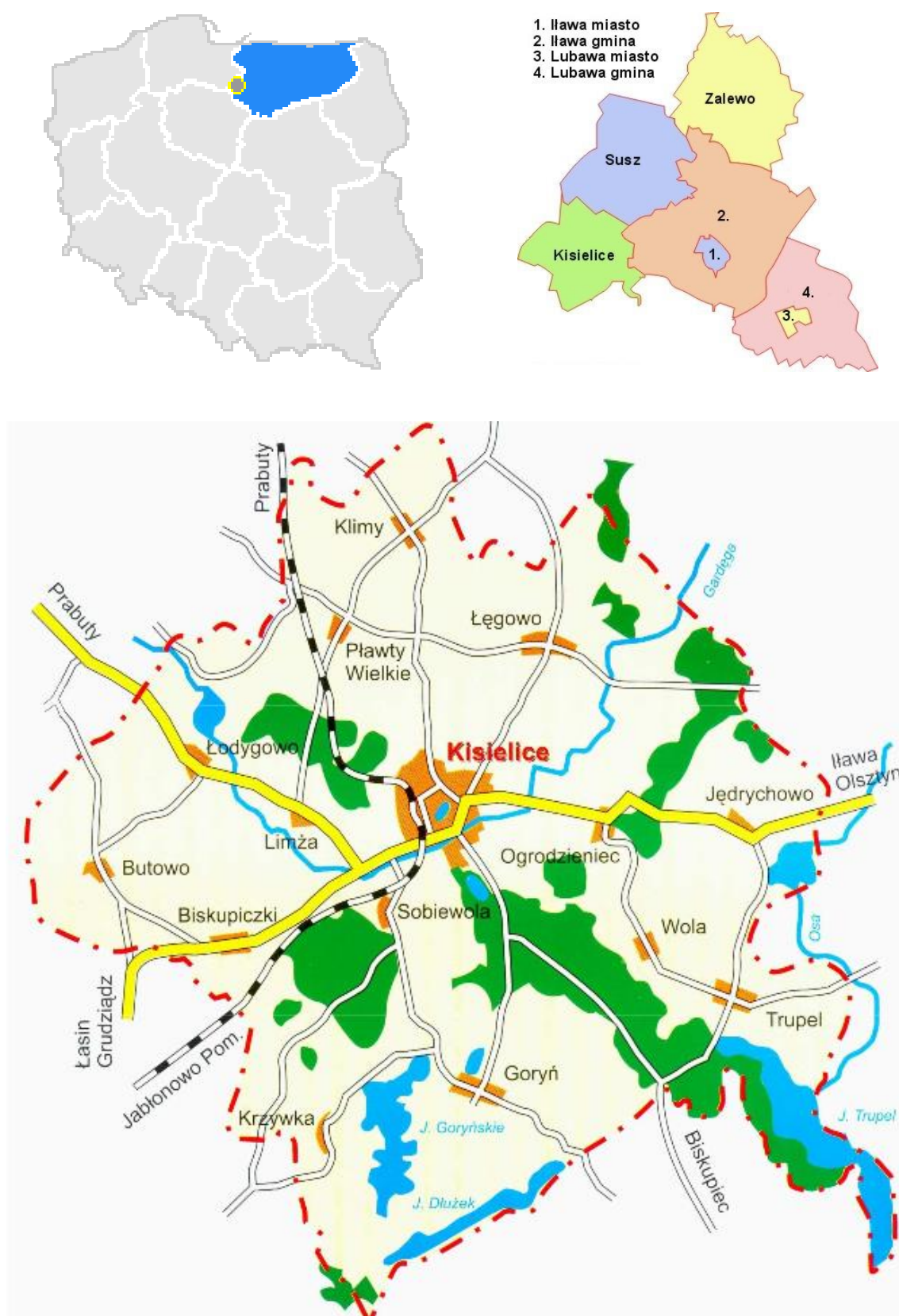


Wrzesień 2021

Treść

Charakterystyka gminy Ksielice	3
Warunki geograficzno-przyrodnicze	4
Zabytki	6
Rys historyczny Ksielice	7
Tradycje heraldyczne Ksielice	9
Herb gminy Ksielice	15
Flaga gminy Ksielice	16
Banner gminy Ksielice	16
Flaga stolikowa gminy Ksielice	16
Pieczęcie gminy Ksielice	17
Łańcuchy władzy gminy Ksielice	17
Sztandar gminy Ksielice	18
Odznaka Honorowa Gminy Ksielice	18
Załączniki	18
Projekt herbu gminy Ksielice	20
Projekt flagi gminy Ksielice	21
Projekt banneru gminy Ksielice	22
Projekt flagi stolikowej gminy Ksielice	23
Projekt pieczęci gminy Ksielice	24
Projekt pieczęci Burmistrza Ksielice	25
Projekt pieczęci Rady Miejskiej w Ksielicach	26
Projekt Łańcucha Burmistrza Ksielice	27
Projekt Łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej w Ksielicach	28
Projekt sztandaru gminy Ksielice – strona prawa	29
Projekt sztandaru gminy Ksielice – strona lewa	30
Projekt Odznaki Honorowej Gminy Ksielice	31
Dyplom Odznaki Honorowej Gminy Ksielice	32

Charakterystyka gminy Kielice



Rysunek 1: Położenie gminy Kielice na mapie Polski, powiatu oraz mapa gminy Kielice¹

¹ Źródło: Katalog stron OSP, LiveCity.PL, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta Kielice

Gmina Kielice to gmina miejsko-wiejska położona we wschodniej części powiatu iławskiego, na zachodzie województwa warmińsko-mazurskiego. Sąsiaduje z gminami Susz i Iława (powiat iławski), Prabuty (powiat kwidzyński), Biskupiec (powiat nowomiejski), Gardeja (powiat kwidzyński), oraz Łasin (powiat grudziądzki). Przez gminę i miasto przebiega droga krajowa nr 16 oraz wojewódzka 522. Gmina Kielice ma powierzchnię 172,8 km², zaś według stanu na 31.12.2020 było tu 6 094 mieszkańców, z czego w Kielicach, na powierzchni 3,37 km² – 2 109 mieszkańców. W gospodarce miasta i gminy największą rolę pełni rolnictwo, na którego bazie działają zakłady usługowo-handlowe w Kielicach. Do gminy, oprócz miasta Kielice, należy piętnaście sołectw: Biskupiczki, Butowo, Goryń, Jędrzychowo, Kantowo, Klimy, Krzywka, Limża, Łęgowo, Łodygowo, Ogrodzieniec, Pławty Wielkie, Sobiewola, Trupel, Wola². Siedzibą władz gminy są Kielice, lokowane w 1331 roku miasto początkowo prywatne, następnie należące do biskupów pomezzańskich. Pod względem historycznym Kielice leżą w Prusach Górnych, na obszarze dawnej Pomezanii, a także na Powiślu. Położone są nad rzeką Gardęgą (Gardeją). Stanowią lokalny ośrodek usługowy dla rolniczego zaplecza. Znajdują się tu tylko niewielkie zakłady. W roku 1945 Kielice uległy zniszczeniu w 80%, co poskutkowało utratą praw miejskich, odzyskanych w 1986 roku. Odbudowa miasta była jedynie częściowa i z tego powodu, mimo średniowiecznej metryki Kielic, nie zachowała się tutaj większa liczba cenniejszych zabytków. Miasto charakteryzuje się nieregularną zabudową rozciągającą się wzdłuż kilku zbiegających się tutaj dróg oraz wokół małego Jeziora Kielickiego. Dawniej Kielice były węzłem kolejowym, przecinały się tutaj linie kolejowe z Jabłonowa Pomorskiego do Prabut oraz łączniki do Kwidzyna i Biskupca Pomorskiego. Dwie ostatnie linie zlikwidowano odpowiednio w latach 1945 i 1974, zaś na pierwszej zawieszono ruch pasażerski w 1991 roku³.

Warunki geograficzno-przyrodnicze

Pod względem morfologicznym teren gminy zdominowany jest przez rozległą falistą wysoczyznę morenową. 72% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, zaś 27% – lasy. Gmina leży w większości w dorzeczu Osy, której dopływem jest Gardęga. Znajduje się tutaj kilka jezior, z których największe to jeziora Trupel, Goryńskie, Dłużek i Popówko. Władze gminy Kielice konsekwentnie ograniczają wpływ na miejscowe

² Ustalenia własne

³ Jerzy Kwiatek, Teofil Lijewski, *Leksykon miast polskich*, Warszawa 1998, s. 305

środowisko m.in. dzięki proekologicznym inwestycjom komunalnym. Działa tutaj oczyszczalnia ścieków obsługująca całą gminę, oraz ekologiczne źródła energii: farma wiatrowa, farma fotowoltaiczna, biogazownia i kotłownia opalana słomą. Wymienione źródła energii, z których największą moc (blisko 100 MW) ma farma wiatrowa, zapewniły gminie Kisielice, jako pierwszej w Polsce, samowystarczalność energetyczną. Na terenie gminy nie znajdują się żadne rezerваты przyrody, ale funkcjonuje Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Goryńskiego. Istnieje też 25 pomników przyrody oraz kilka użytków ekologicznych⁴.



Fot. 1: Farma wiatrowa w pobliżu Kisielic⁵

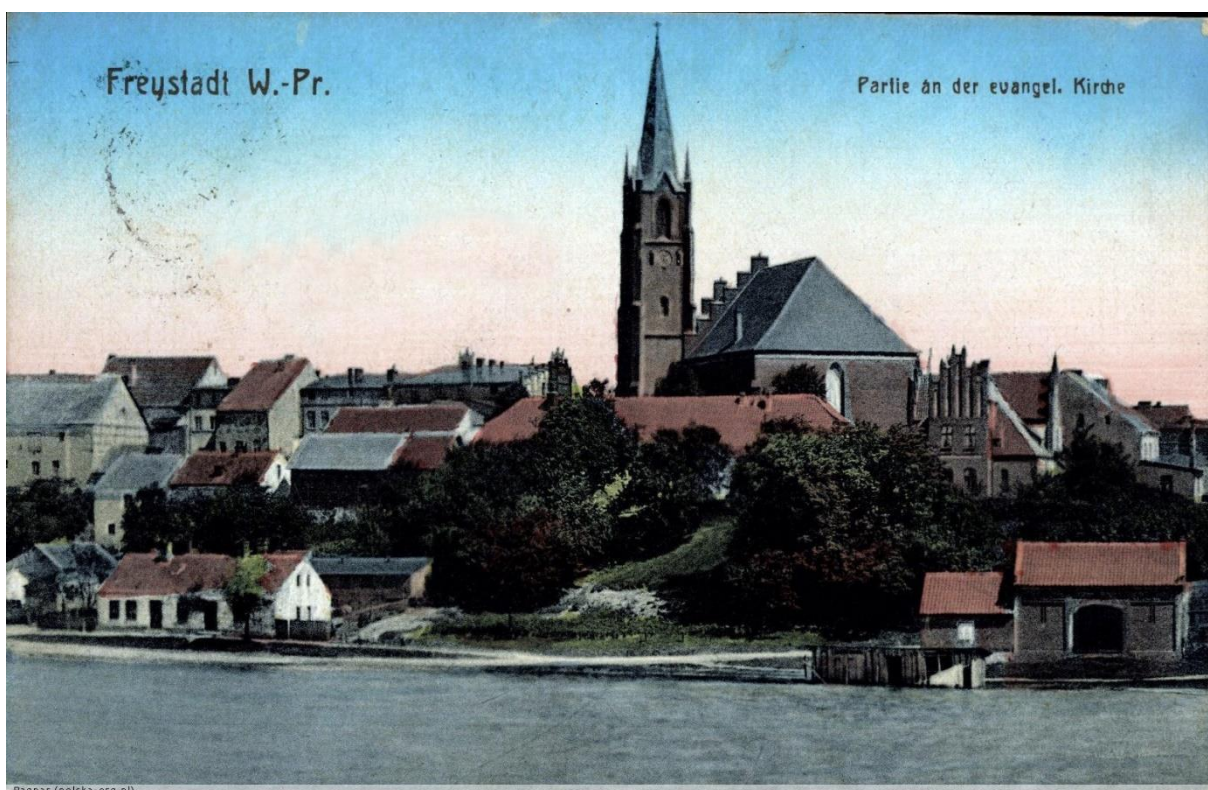
⁴ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kisielice

⁵ www.monitor-inwestycji.pl

Zabytki

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa, w gminie Kisielice zarejestrowanych jest kilka obiektów zabytkowych, z czego większość w samych Kisielicach⁶:

- XIV-wieczne założenie urbanistyczne Starego Miasta w Kisielicach,
- Kościół par. pw. Matki Boskiej Królowej Świata wraz z cmentarzem kościelnym, 1 poł. XIV w., 1856-1857, 1959 w Kisielicach,
- Szkoła z 1925 roku w Kisielicach,
- 4 domy z XIX wieku w Kisielicach,
- Zespół dworski z XIX/XX wieku w Krzywce,
- Kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, 1599-1604, 1930 w Łęgowie,
- Zespół dworski z XVIII/XIX wieku w Pławtach Wielkich,
- Zespół cmentarza ewangelickiego z ok. 1850 roku w Truplu.



Fot. 2: Panorama Kisielic na pocztówce sprzed I wojny światowej, widoczny miejscowy kościół parafialny⁷

⁶ NID, lista zabytków, woj. warmińsko-mazurskie, powiat iławski, gmina Kisielice

⁷ Polska-org.pl

Rys historyczny Kisielic

Ponieważ siedziba władz gminy Kisielice jest ośrodkiem miejskim, symbolika gminy Kisielice będzie tożsama z symboliką miasta Kisielice. W związku z tym rys historyczny gminy ograniczony zostanie do rysu historycznego miasta Kisielice. Historia pozostałych miejscowości gminy nie będzie miała znaczenia dla symboliki gminy Kisielice.

Nazwa miasta po raz pierwszy została odnotowana w 1331 roku jako *Vrienstadt*, w latach późniejszych zapisywana jako *Freien-, Frey-, Freistadt* (*Wolne miasto*), co wedle Kazimierza Rymuta oznaczać miało „miasto otwarte dla zbiegów”. W 1450 roku po raz pierwszy pojawiła się polska nazwa *Kysselycze* o niepewnej etymologii. Może pochodzić ona od nazwy osobowej *Kisiel* lub od przymiotnika *kisły*, spotykanego na terenach nadwodnych. Nazwa ta jest być może starsza od niemieckiej i pochodzić może od polskich osadników w Prusach⁸ ⁹. Według Seweryna Szczepańskiego, nazwa *Wolne miasto* wskazywać miała, że było to jedyne miasto prywatne pośród dóbr biskupstwa pomezańskiego¹⁰.

W roku 1285 biskup i kapituła pomezańska nadały znaczne dobra Dietrichowi Stango z pozwoleniem na założenie w nich miasta. Nie wiadomo dokładnie, kiedy owe założenie nastąpiło, natomiast 1 stycznia 1331 roku, kiedy Kisielice otrzymały prawa chełmińskie, istniała tam już zabudowa z bramą miejską, kościołem i szkołą. Prawa chełmińskie nadali Kisielicom bracia Jan i Ludwik Stango. Zabudowa miasta była nieregularna, skupiała się wokół dwóch rozwidlających się ulic, pomiędzy którymi ulokowano rynek z ratuszem (zburzonym w 1860 roku). Miasto otoczono murami z trzema bramami: Wodną, Biskupiecką i Prabucką. Mury miejskie, z powodu braku konserwacji, do XVII wieku rozpadły się. Niedługo były Kisielice miastem prywatnym, ponieważ w 1397 roku odkupił je od Stangów biskup pomezański Jan I. W latach 1414 i 1455-1466 miasto znajdowało się w rękach polskich, zaś od 1525 roku – pruskich. Ludność miasta w dużej części pozostawała jednak polska. W XVI i XVII wzmiankuje się polskich radnych i burmistrzów Kisielic. W roku 1576 było tutaj ok. 500 mieszkańców,

⁸ Red. Kazimierz Rymut, *Nazwy miejscowe Polski. Historia, pochodzenie, zmiany, T. IV, J-Kn*, Kraków 2001, s. 467

⁹ Stanisław Rospond, *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*, Wrocław 1984, s. 142

¹⁰ Seweryn Szczepański, *Ekspertyza heraldyczno-historyczna herbu Kisielic*, Olsztyn 2019, s. 8

w 1771 – ok. 750, w 1855 – 2032, a w 1937 – 3092. Kielice były miastem wybitnie rzemieślniczym. W roku 1860 odnotowano tutaj m.in. 27 sukienników, 21 stolarzy, cieśli, kołodziejów i tokarzy, 15 krawców, 8 zdunów i wytwórców cegieł, po 5 rzeźników i piekarzy, po 4 kuśnierzy, grabarzy i rymarzy. Odbywało się tutaj 8 jarmarków rocznie – 4 na bydło i konie oraz 4 kramne. W latach 1899 i 1900 miasto uzyskało połączenie kolejowe z Jabłonowem, Prabutami i Kwidzynie, zaś w 1925 roku z Biskupcem Pomorskim. W roku 1945 80% zabudowy miasta zostało zniszczone w wyniku działań wojennych, w wyniku czego Kielice spadły do rzędu osad. W roku 1961 ponad połowa osób zatrudnionych utrzymywała się z rolnictwa¹¹. Miasto odbudowano jedynie częściowo i do dzisiaj nie odzyskało przedwojennej liczby ludności. Do 1975 roku Kielice były w województwie olsztyńskim, w latach 1975-98 – elbląskim i od 1999 w powiecie iławskim i województwie warmińsko-mazurskim. 1 stycznia 1986 roku Kielice odzyskały prawa miejskie¹². Na początku XXI wieku, w wyniku implementacji opracowanej na przełomie wieków strategii rozwoju gminy, gmina Kielice jako pierwsza w Polsce osiągnęła samowystarczalność energetyczną. Największe znaczenie mają tutaj uruchomione w 2006 i 2016 roku farmy wiatrowe „Kielice” i „Kielice II” o łącznej mocy 94,5 MW¹³.

¹¹ Red. Mateusz Siuchniński, *Miasta polskie w tysiącleciu*, Warszawa-Wrocław-Kraków, 1967, t. II, s. 125

¹² Jerzy Kwiatek, Teofil Lijewski, *Leksykon miast Polski*, Warszawa 1998, s. 305

¹³ Serwis informacyjny CIRE 24. Kielice – pierwsza w Polsce gmina samowystarczalna energetycznie
<https://zielona-energia.cire.pl/artykuly/serwis-informacyjny-cire-24/98994-kielice-8211-pierwsza-w-polsce-gmina-samowystarczalna-energetycznie>

Tradycje heraldyczne Kisielic

Wyczerpujące informacje na temat historycznej symboliki Kisielic zebrał i podał do wiadomości dr Seweryn Szczepański w 2019 roku. Jego ustalenia stanowią podstawę niniejszej sekcji¹⁴.

Najstarsza pieczęć miejska Kisielic znana jest z odcisku na niedatowanym dokumencie z XV wieku, przechowywanym w Archiwum Państwowym w Toruniu. Średnica pieczęci wynosi 40 mm, legenda otokowa brzmi * s : civitatis : vri[e]y[s]tat [...]. W polu pieczęci widnieje kompozycja składająca się z półksiężyca barkiem do dołu z dwiema gwiazdami na rogach, pomiędzy którymi znajduje się jakby głowa zwierzęca z wydłużoną szyją, flankowana przez dwie ulistnione gałązki roślinne. Bernhard Engel, który jako pierwszy w 1894 roku opublikował odrys tej pieczęci, widział w centralnym elemencie godła maszt statku bez olinowania zwieńczony zwierzęcą głową. Warto jednakże dodać, że na oryginalnym odcisku pieczęci, którego fotografię pozyskali autorzy niniejszych słów, miejsce rzekomej głowy zwierzęcej zajmuje okrągły odprysk. Pozostaje otwarte pytanie, czy to uszkodzenie istniało już w czasach Engela i zostało odczytane jako zwierzęca głowa, czy też jest ono młodsze.



Fot. 3: Odris odcisku najstarszej znanej pieczęci Kisielic autorstwa B. Engela¹⁵



Fot. 4: Fotografia omawianego odcisku¹⁶

¹⁴ Seweryn Szczepański, *Ekspertyza heraldyczno-historyczna herbu Kisielic*, Olsztyn 2019, s. 8

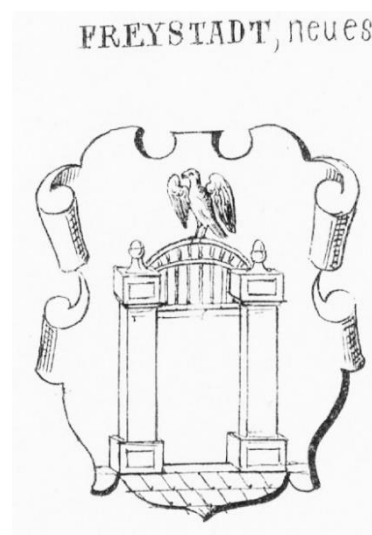
¹⁵ Bernhard Engel, *Die mittelalterlichen Siegel des Thorner Rathsarchivs*, Toruń 1894, s. 11

¹⁶ Archiwum Państwowe w Toruniu, Zespół Listy Cechowe, sygn. 4534

Informację o następnej chronologicznie pieczęci miejskiej opublikował Vossberg w 1843 roku. Wedle jego opisu, godłem napieczętnym miał być „orzeł(?) stojący na pniu drzewa, powyżej cierniowa gałązka”. Legenda otokowa miała brzmieć BVRGERMEISTER ° VND ° RATHMAN ° DER ° S ° FREYSTAT. Niestety Vossberg nie zamieścił odrysu tej pieczęci, niewiadome jest także miejsce jej przechowywania, o ile zachowała się do dzisiejszych czasów. Wydaje się, że na tej pieczęci mógł wzorować się autor ilustracji herbu Kisielic z herbarza Siebmachera (jedna z „nowych” edycji), choć tutaj nad orłem widniał półksiężyc, nie gałązka. Dodatkowo, powyżej tarczy znajdować się miała przycięta gałąź – godło rodowe Stangów. To samo dzieło przytacza także „nowy” herb Kisielic, gdzie widać orła siedzącego na bramie, furcie czy portalu zwieńczonym łukiem. Herb ten miał być wzorowany na nowożytnych pieczęciach miasta, do których jednakże nie udało się dotrzeć.



Fot. 5: „Stary” herb Kisielic według herbarza Siebmachera¹⁷



Fot. 6: „Nowy” herb Kisielic według herbarza Siebmachera¹⁸

Symbol Kisielic nadal ewoluował w kolejnych wiekach. Na pieczęciach miejskich z XVIII i XIX wieku, pojawił się symbol pelikana. Ich odrisy opublikował autor monografii historycznej biskupstwa pomezańskiego, Hermann Cramer. Symbol pelikana znalazł się na pieczęci XVIII-wiecznej, umieszczony w barokowym kartuszu, otoczony legendą SIEGEL DES RATHS IN FREYSTADT, poniżej zaś umieszczono sentencję Seneki:

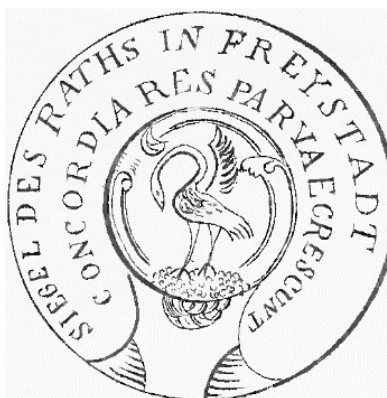
¹⁷ Otto Titan von Hefner, *J. Siebmacher's großes und allgemeines Wappenbuch: in einer neuen, vollständig geordneten u. reich verm. Aufl. mit heraldischen und historisch-genealogischen Erläuterungen (Band 1,4,1): Städtewappen*, s. 203, tabl. 224

¹⁸ Op. cit.

CONCORDIA RES PARVAE CRESCUNT – „zgodą wzrastają małe rzeczy”. W innym ujęciu oraz z legendą SIEGEL DER STADT VERORDENTEN ZU FREYSTADT i z tą samą sentencją, symbol ten powtórzono na pieczęci zatwierdzonej w 1808 roku. Pelikan w tarczy, tym razem z półksiężycem nad głową, znalazł się też na pieczęci miejskiej znanej z odcisków z końca XIX wieku. Legenda otokowa brzmiała tam MAGISTRAT ZU FREYSTADT W/P.



Fot. 7: Odrys XVIII-wiecznej pieczęci Kisielice¹⁹



Fot. 8: Odrys XVIII-wiecznej pieczęci Kisielice²⁰



Fot. 9: Odcisk pieczęci miejskiej Kisielice z końca XIX wieku²¹

Orzeł wrócił do herbu Kisielice w XX wieku. Herb najwyraźniej wzorowany opisem z herbarza Siebmachera, znalazł się na banknotach zastępczych (*notgeld*) kisielickiego magistratu z roku 1920.



Fot. 10: *Notgeldy* Kisielice z 1920 roku²²

¹⁹ Hermann Cramer, *Urkundenbuch zur Geschichte des vormaligen Bisthums Pomesanien*, t. IV, Marienwerder, 1887, tabl. V

²⁰ Op. cit.

²¹ Fot. opublikowana przez Seweryna Szczepańskiego bez podania źródła, prawdopodobnie zaczerpnięta z serwisu heraldry-wiki.com

²² Fot. aukcje.gndm.pl

Wobec braku jednolitego wzoru symbolu Kisielic, ostatecznie jego kształt zaproponowali heraldycy niemieccy działający na przełomie XIX i XX wieku. Wydaje się, że jako pierwszy zbliżony do obecnego herb zaproponował znany i ceniony heraldyk Otto Hupp. Jego pracę można podziwiać np. na znaczkach kolekcjonerskich dołączanych do Kawy Hag w pierwszych dekadach XX wieku. Chronologicznie po raz pierwszy widzimy tutaj w herbie Kisielic orła w aureoli, stojącego na wstędze z napisem ST. JOHANNES, czyli orła św. Jana Ewangelisty. Po raz pierwszy zaproponowano także barwy herbu – błękitne pole, orzeł i wstęga srebrne, złote szpony i aureola. Wizerunek ten najwyraźniej posłużył jeszcze kilku przedwojennym naśladowcom. Taka sama kompozycja, choć bardzo nowocześnie wystylizowana, znalazła się np. na herbie z etykiet papierosowych firmy Garbaty z ok. 1930 roku oraz na herbie Kisielic zamieszczonym w *Heimatkarte von Ostpreußen und der freien Stadt Danzig* z 1937 roku.



Fot. 11: Herb Kisielic według Ottona Huppa²³



Fot. 12: Herb Kisielic według Heimatkarte²⁴



Fot. 13: Herb Kisielic według etykiety papierosowej firmy Garbaty²⁵

Herb Kisielic omówił w swojej pracy *Pieczęcie i herby miast pomorskich* z 1939 roku Marian Gumowski. Gumowski uważał, że autorzy analizujący pieczęć XVI-wieczną mylnie interpretowali figurę, na której stał orzeł, jako gałąź, zaś figurę u góry jako półksiężyc. Jego zdaniem gałąź ta to w istocie wstęga z napisem ST. JOHANNES, zaś półksiężyc to aureola wokół głowy orła. Dodatkowo Gumowski odrzucał hipotezę jakoby gałązka ponad tarczą herbową Kisielic na niektórych pieczęciach miała być motywem zaczerpniętym z godła Stangów. Uważał on, że jest to jedynie motyw dekoracyjny.

²³ Fot. aukcje.gndm.pl

²⁴ Kurmark Cigaretten Wappenschau, Berlin Garbaty-Zigarettenfabrik, ok. 1930

²⁵ Conrad Schadinsky, Heimatkarte von Ostpreußen und der freien Stadt Danzig, 1937

Zdaniem Gumowskiego, prawidłowy herb miasta miał wyobrażać orła św. Jana Ewangelisty, przy czym twierdził on, że barwy herbu powinny zostać wywiedzione od barw herbowych biskupstwa pomezańskiego, tj. właścicieli miasta. Zatem tarcza herbowa powinna być czerwona, orzeł zaś złoty. Odrzucił zatem propozycje barwne przedwojennych autorów niemieckich.



Fot. 14: Herb Kisielic według Mariana Gumowskiego

Po włączeniu w granice Polski w 1945 roku, Kisielice spadły do rzędu osad i ich herbu nie odnotowała praca *Herby miast Polski* Mariana Gumowskiego z 1960 roku, ani też nie znalazł się on na tablicach herbowych do *Miast polskich w tysiącleciu* z 1967 roku. Dopiero po odzyskaniu praw miejskich w 1986 roku, herb Kisielic opublikowali Marek Plewako i Józef Wanag w swoich *Herbarzu miast polskich* z 1994 roku. Na opublikowanym tam herbie orzeł stał na wstędze z datami rocznymi 1331 – 1986 w miejsce napisu ST. JOHANNES. Barwy herbu stanowiły jakby mieszaninę propozycji z początku XX wieku oraz Mariana Gumowskiego – pole było czerwone, ale orzeł srebrny²⁶.



Fot. 15: Herb Kisielic według Plewako i Wanaga

²⁶ Marek Plewako, Józef Wanag, *Herbarz miast polskich*, Warszawa 1994, s. 82

Wersja herbu postulowana przez Gumowskiego weszła ostatecznie do oficjalnego użytku prawdopodobnie w latach 90 XX wieku, kiedy to opracowano oficjalną, używaną do dzisiaj wersję herbu Kisielic. Herb wyobrażał zatem orła Św. Jana Ewangelisty złotego w polu czerwonym. Niestety wzór ten ma dość niefortunne opracowanie plastyczne, na co zwracała uwagę Komisja Heraldyczna przy MSWiA w swoich opiniach z 2005 i 2020 roku. Komisja zasygnalizowała m.in. dość nieporadny i niesymetryczny rysunek oraz niewłaściwe proporcje tarczy herbowej. Komisja wskazała także, że należy przywrócić historyczne barwy herbu z początku XX wieku, ponieważ herb Kisielic nie pochodzi zdaniem Komisji od herbu biskupstwa pomezańskiego, ale raczej od patrona miejscowej świątyni²⁷. Autorzy tych słów nie posiadają jednak informacji o przedreformacyjnym wezwaniu kościoła parafialnego w Kisielicach²⁸. Wydaje się, że mimo wątpliwości w tej kwestii, przyjęcie błękitnej barwy pola i srebrnego orła będzie tutaj zabiegiem korzystnym. Należy przypomnieć, że złotego orła Św. Jana Ewangelisty na czerwonym tle, używa już nieodległa gmina Biskupiec, więc zróżnicowanie barw jest wskazane.



Fot. 16: Aktualnie używany herb gminy Kisielice

²⁷ Uchwała Nr 52-103/O/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. oraz Uchwała Nr 37-1023/O/2005 Komisji Heraldycznej w sprawie projektów herbu, flagi i pieczęci gminy Kisielice

²⁸ Np. Waldemar Rozyński, *Patrocinia miejskich kościołów parafialnych w średniowieczu na przykładzie państwa Zakonu Krzyżackiego w Prusach [w:] Miasta i mieszczaństwo w Europie Środkowowschodniej do połowy XIX wieku*, Toruń 2003, s. 308 jedynie domniemuje o wezwaniu średniowiecznym kościoła w Kisielicach, właśnie na podstawie pieczęci, zauważając przy tym, że orzeł może również stanowić nawiązanie do biskupstwa pomezańskiego

Herb gminy Kisielice

Jak wynika z konsensusu osiągniętego przez XIX-XX wiecznych heraldyków niemieckich oraz korespondencji z Komisją Heraldyczną, herbem gminy Kisielice powinien być orzeł świętego Jana Ewangelisty srebrny, z aureolą złotą, w polu błękitnym. Ponieważ nie ma jednego historycznego wzorca formy tego orła, stworzone zostało od podstaw jego autorskie opracowanie. Zadbano o to, aby godło możliwie w pełny i symetryczny sposób wypełniało pole tarczy. Zrezygnowano z pseudohistorycznej czcionki na wstędze z napisem ST. JOHANNES na rzecz nieco nowocześniejszego i czytelniejszego kroju. Wzorce historyczne nie identyfikują jednoznacznie formy dywizora pomiędzy skrótem ST i imieniem JOHANNES na wstędze. Proponuje się zatem użycie tutaj krzyżyka równoramienne, aby tym bardziej podkreślić religijny charakter godła herbowego.

Uwzględniając powyższe rozważania, proponuje się następujący opis herbu gminy Kisielice:

W polu błękitnym orzeł św. Jana Ewangelisty wzbijający się do lotu, srebrny, ze szponami i aureolą złotymi, stojący na wstędze srebrnej, na której czarny, majuskułowy napis ST+JOHANNES.

Barwy herbu pochodzą oczywiście z jego historycznych przedstawień, co szczegółowo opisano w akapitach powyżej. Ponadto, barwy zastosowane w herbie według różnych autorów mają swoje własne znaczenie symboliczne²⁹:

ZŁOTO: delikatność, życzliwość, otucha, wzniosłość, szlachetność, rozum, poważanie, cnota, wielkość, moc, wiara, bogactwo, kierowanie, wiedza, szlachetność, szczodrość, dzielność, waleczność, wytrwałość, wierność, sprawiedliwość, łagodność, miłosierdzie, wzniosłość ducha.

SREBRO: pokora, uczciwość, niewinność, czystość, bogactwo, mądrość, nieskazitelność, radość, przyjaźń, sprawiedliwość, bezstronność, czystość, pogoda, spokój ducha, szlachectwo, prostota ducha, pilność, szczerość.

²⁹ P. Dudziński, *Alfabet heraldyczny*, Warszawa 1997, s. 40-42

BŁĘKIT: piękno, wzniosłość, pochwała, prawość, wierność, stałość, czujność, patriotyzm, zwycięstwo, sława, miłość niebiańska, pobożność, świętość, praworządność, czystość, niewinność, natchnienie, zaufanie, chwała, powab, łagodność, słodycz.

Dopuszcza się, na potrzeby poligrafii i grafiki komputerowej, wyrażanie tynktury srebrnej przez kolor biały, złotej przez kolor żółty. Jednakże wszędzie tam, gdzie jest to technicznie możliwe bez uzyskania barw wizualnie odbiegających od srebra, należy używać barwy srebrnej i złotej. W szczególności przy wyjątkowo uroczystych realizacjach herbu, np. na sztandarze (wówczas do wykonania godeł herbu należy użyć nici srebrnej i złotej), albo ozdobnych futerałów (srebrna i złota farba). Rozważyć można też użycie srebrnej i złotej farby na tabliczkach z nazwami ulic, lub tablicy z herbem na fasadzie Urzędu Miejskiego.

Flaga gminy Kisielice

Proponuje się, aby flaga gminy Kisielice wyobrażała płat prostokątny, o proporcjach 5:8 (szerokość do długości), na którym znajduje się obniżony lewy skos szerokości $\frac{1}{5}$ szerokości płata, zaś ponad nim, w odległości $\frac{2}{30}$ szerokości flagi od drzewca i górnej krawędzi flagi, znajduje się godło herbowe Kisielice szerokości $\frac{1}{2}$ szerokości płata flagi. Koncepcja flagi pochodzi z opracowania dr Seweryna Szczepańskiego z 2019 roku, która zyskała uznanie władz miasta. Zmienione jednak zostały barwy oraz układ i proporcje elementów flagi.

Banner gminy Kisielice

Banner gminy Kisielice jest pionowym odwzorowaniem flagi na płacie o proporcjach 4:1 (wysokość do szerokości), na którym znajduje się obniżony lewy skos szerokości $\frac{1}{5}$ szerokości płata, zaś ponad nim, w odległości $\frac{1}{10}$ szerokości płata od jego górnej i prawej (heraldycznie) krawędzi, znajduje się godło herbowe Kisielice szerokości $\frac{2}{3}$ szerokości płata flagi.

Flaga stolikowa gminy Kisielice

Flaga stolikowa gminy Kisielice jest pionowym odwzorowaniem flagi na płacie o proporcjach 2:1 (wysokość do szerokości), na którym znajduje się obniżony lewy skos szerokości $\frac{1}{5}$ szerokości płata, zaś ponad nim, w odległości $\frac{1}{10}$ szerokości płata od jego górnej i prawej (heraldycznie) krawędzi, znajduje się godło herbowe Kisielice szerokości $\frac{1}{2}$ szerokości płata flagi.

Pieczenie gminy Kieselice

Pieczenie gminy Kieselice zaprojektowano w trzech wariantach: pieczęć ogólna, pieczęć Rady Miejskiej i pieczęć Burmistrza. We wszystkich przypadkach pieczęcie są okrągłe, o średnicy 36 mm, z godłem herbu gminy Kieselice w części centralnej, oddzielonym linią perełkową od otoku z majuskułową legendą w postaci odpowiednio: + GMINA KISELICE, + RADA MIEJSKA W KISELICACH, + BURMISTRZ KISELIC. Symbol + oznacza krzyż inicjalny w formie krzyżyka kawalerskiego.

Łańcuchy władzy gminy Kieselice

Łańcuchy władzy gminy Kieselice składają się z 15 ogniów w formie ażurowych trójkątów z wypukłymi bokami. W trójkąty te wpisane są kolejno: w ogniwie pierwszym godło z najstarszej znanej pieczęci Kiselic, w ogniwach flankujących ogniwo pierwsze znajdują się godła herbowe z pieczęci Dietricha Stango, w ogniwach pozostałych śmigło turbiny wiatrakowej. Symbole w ogniwach stanowią mają swoiste połączenie między najstarszą historią gminy (najstarszy symbol Kiselic oraz rodowy symbol Stangów – założycieli miasta w XIV wieku), z historią najnowszą (farma wiatrowa, która w XXI wieku zapewniła gminie jako pierwszej w Polsce samowystarczalność energetyczną). Liczba ogniów odpowiada liczbie sołectw w gminie. W przedniej części łańcucha podwieszony do niego jest jego klejnot, czyli barwny, błękitno-złoto-srebrny herb gminy Kieselice w tarczy nawiązującej stylistyką do ogniów. Elementy metalowe łańcuchów wykonane mają być z metalu w barwie srebrzystej dla Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz z metalu w barwie złocistej dla Burmistrza. Barwy czarna i błękitna w herbie mają być wykonane przy pomocy emalii w stosownym kolorze, zaś srebrna i złota – z metalu w stosownym kolorze.



Fot. 17: Odris pieczęci Dietricha Stango z 1285 roku³⁰

³⁰ Hermann Cramer, op. cit.

Sztandar gminy Kisielice

Sztandar gminy Kisielice do dwustronny płat przymocowany jedną stroną do drzewca, zaś z pozostałymi stronami obszytymi frędzlą złotą. Prawa strona sztandaru gminy Kisielice, tzw. strona państwowa, ma standardową formę i składa się z płata w barwie czerwonej z godłem według wzoru państwowego. Strona lewa, tzw. samorządowa jest błękitna. Pośrodku znajduje się godło herbowe gminy, gdzie barwy srebrna i złota wyszywane powinny być niemi srebrną i złotą, zaś czarna – nicią czarną. Godło gminy otoczone jest układającym się w okrąg majuskułowym, srebrnym łacińskim napisem SANCTE IOANNES EVANGELISTA ORA PRO NOBIS + KISIELICE CIVITAS + (ŚWIĘTY JANIE EWANGELISTO MÓDL SIĘ ZA NAMI + GMINA KISIELICE +). W głowicy sztandaru znajduje się wykonane z metalu w barwie złocistej godło herbowe gminy wpisane w ażurowy, ozdobny grot, osadzony na tulei. Do tulei przywiązana jest dwustronna szarfa zakończona frędzlą. Jedna jej strona jest błękitna, druga – biała.

Odznaka Honorowa Gminy Kisielice

Odznaka Honorowa Gminy Kisielice jest okrągła, o średnicy 36 mm, bita w metalu barwy złocistej. Po stronie licowej, z obu stronnie zaznaczoną, wypukłą krawędzią, na otoku znajduje się wypukły wieniec laurowy, związany u dołu, z którego wyłania się wypukła, stylizowana sylwetka kościoła parafialnego, nad której dachem, z lewej (heraldycznie) strony, znajduje się wypukłe godło herbowe gminy według ustalonego wzoru. Na stronie odwrotnej, gładkiej z obu stronnie zaznaczoną, wypukłą krawędzią, znajduje się sztyft z zapięciem zaciskowym.

Załączniki

1. Projekt herbu gminy Kisielice,
2. Projekt flagi gminy Kisielice,
3. Projekt bannera gminy Kisielice,
4. Projekt flagi stolikowej gminy Kisielice,
5. Projekt pieczęci gminy Kisielice,
6. Projekt pieczęci Burmistrza Kisielice,
7. Projekt pieczęci Rady Miejskiej w Kisielicach,
8. Projekt Łańcucha Burmistrza Gminy Kisielice,
9. Projekt Łańcucha Przewodniczącego Rady Gminy Kisielice,
10. Projekt sztandaru gminy Kisielice – strona prawa,

11. Projekt sztandaru gminy Kisielice – strona lewa,
12. Projekt Odznaki Honorowej Gminy Kisielice,
13. Projekt dyplomu Odznaki Honorowej Gminy Kisielice.

Projekt herbu gminy Kisielice



PANTONE Vacat

CMYK 0, 0, 0, 0

RGB 0, 0, 0

PANTONE Black 6 C

CMYK 0, 0, 0, 100

RGB 0, 0, 0

PANTONE 803 2X

CMYK 100, 15, 0, 0

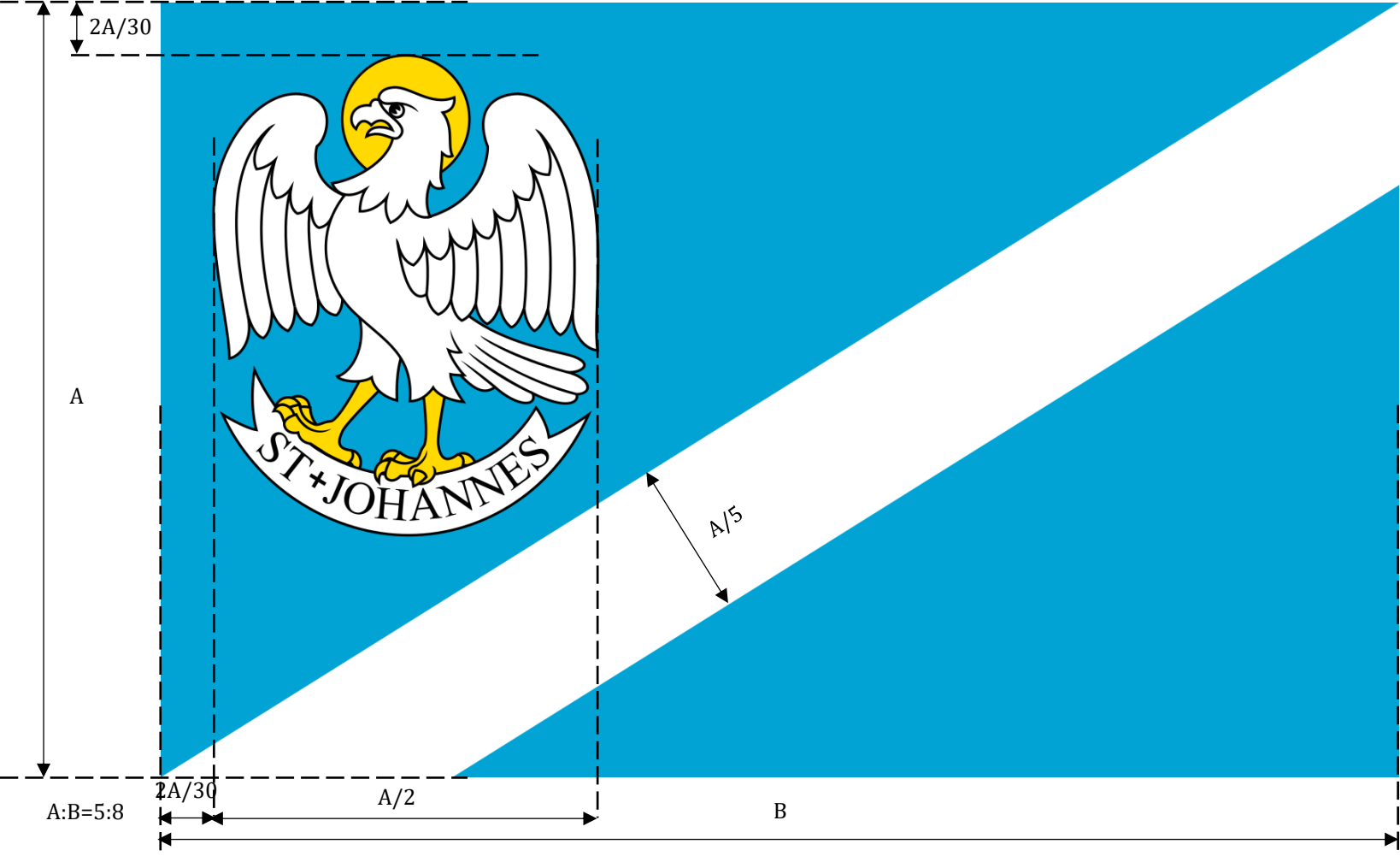
RGB 255, 213, 0

PANTONE 306 C

CMYK 100, 0, 0, 0

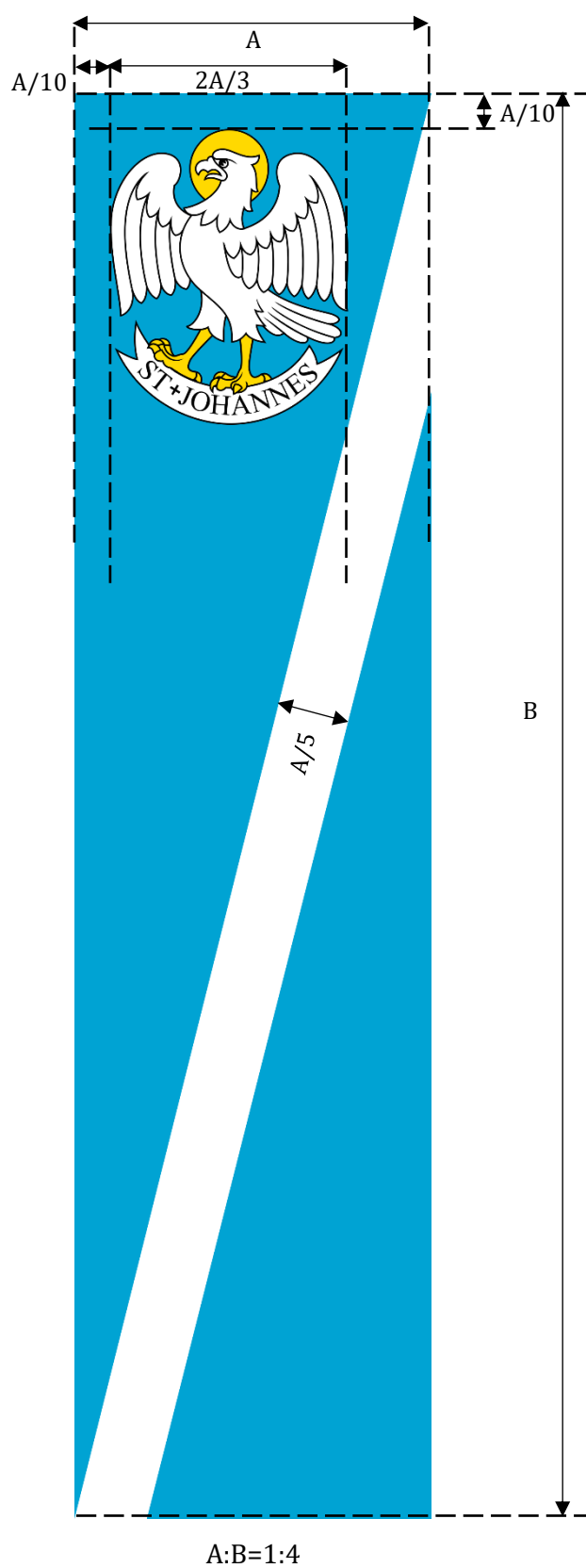
RGB 0, 160, 227

Projekt flagi gminy Kisielice



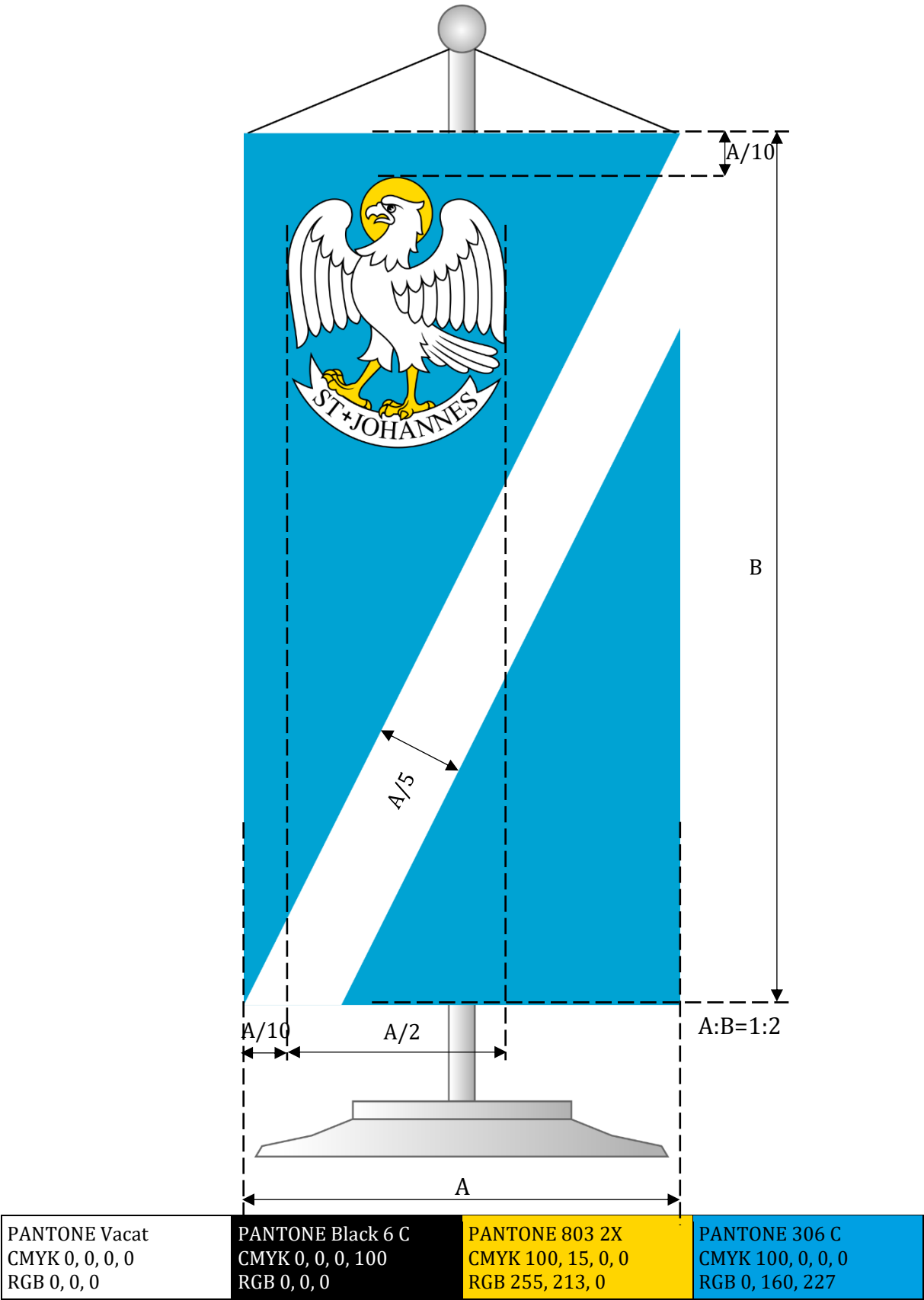
PANTONE Vacat CMYK 0, 0, 0, 0 RGB 0, 0, 0	PANTONE Black 6 C CMYK 0, 0, 0, 100 RGB 0, 0, 0	PANTONE 803 2X CMYK 100, 15, 0, 0 RGB 255, 213, 0	PANTONE 306 C CMYK 100, 0, 0, 0 RGB 0, 160, 227
---	---	---	---

Projekt banneru gminy Kisielice



PANTONE Vacat CMYK 0, 0, 0, 0 RGB 0, 0, 0	PANTONE Black 6 C CMYK 0, 0, 0, 100 RGB 0, 0, 0	PANTONE 803 2X CMYK 100, 15, 0, 0 RGB 255, 213, 0	PANTONE 306 C CMYK 100, 0, 0, 0 RGB 0, 160, 227
---	---	---	---

Projekt flagi stolikowej gminy Kisielice



Projekt pieczęci gminy Kisielice



1:1

Ø 36 mm

Projekt pieczęci Burmistrza Kisielic



1:1

Ø 36 mm

Projekt pieczęci Rady Miejskiej w Kisielicach



1:1

Ø 36 mm

Projekt Łańcucha Burmistrza Kisielic



Metal w barwie złocistej	Metal w barwie srebrzystej	Emalia błękitna PANTONE 306 C CMYK 100, 0, 0, 0 RGB 0, 160, 227
--------------------------	----------------------------	--

Projekt Łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kisielicach



Metal w barwie złocistej	Metal w barwie srebrzystej	Emalia błękitna PANTONE 306 C CMYK 100, 0, 0, 0 RGB 0, 160, 227
--------------------------	----------------------------	--

Projekt sztandaru gminy Kisielice – strona prawa



PANTONE 485 C
CMYK 0, 100, 100, 0
RGB 227, 30, 36

Niść złota (pazury,
dziób i korona orła)

Niść srebrna, jasna
(wyłącznie orzeł)

Niść srebrna, ciemna
(wyłącznie orzeł)

PANTONE Vacat
CMYK 0, 0, 0, 0
RGB 255, 255, 255
(Szarfa)

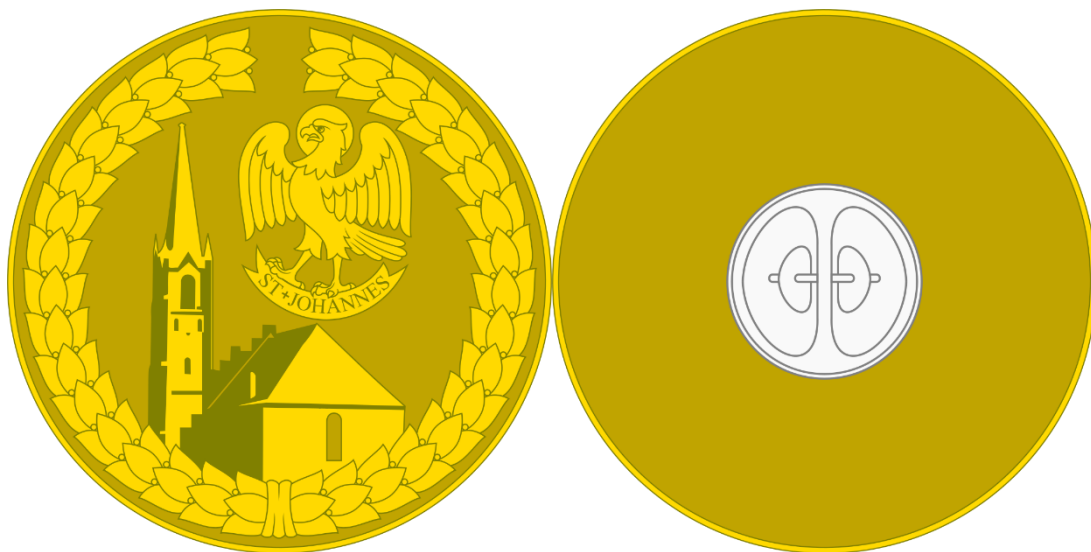
PANTONE 306 C
CMYK 100, 0, 0, 0
RGB 0, 160, 227
(Szarfa)

Projekt sztandaru gminy Kisielice – strona lewa

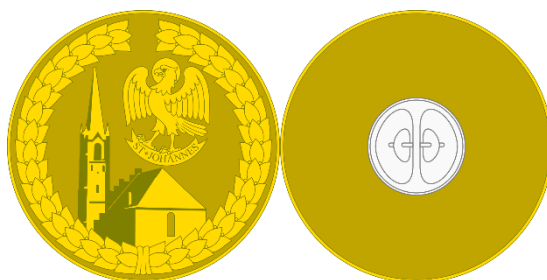


Niżółta (pazury, aureola orła)	Niżsrebrna, jasna (napis, ciało orła, szarfa)	PANTONE Black 6 C CMYK 0, 0, 0, 100 RGB 0, 0, 0 (Kontury godła, napis pod orłem)	PANTONE Vacat CMYK 0, 0, 0, 0 RGB 255, 255, 255 (Szarfa)	PANTONE 306 C CMYK 100, 0, 0, 0 RGB 0, 160, 227 (Szarfa, płat)
-----------------------------------	---	--	---	---

Projekt Odznaki Honorowej Gminy Ksielice



2:1



1:1

Ø 36 mm

Metal w barwie złocistej (wypukłe)	Metal w barwie złocistej (wklęsłe)	Metal w barwi złocistej (faktura ziarnista)
------------------------------------	------------------------------------	---



DYPLOM

Rada Miejska w Kisielicach

swoją uchwałą numer XX/202/2021
z dnia 22 grudnia 2022 roku

nadaje

Panu

Janowi Kowalskiemu

Odznakę Honorową
Gminy Kisielice

Burmistrz

Przewodniczący
Rady Miejskiej

